

Úvodní slovo

Milí kolegové a přátelé, pracovníci městských úřadů, dopravní odborníci, zájemci o udržitelnou mobilitu,

s nadcházejícím létem a časem dovolených vám přinášíme nové číslo Zpravodaje CIVINETu. Jako hlavní téma jsme zvolili Plány udržitelné městské mobility v ČR – aktuální stav, v návaznosti na květnovou konferenci CIVINETu v Olomouci. Ohlédnutí za konferencí je jedním z článků, které přinášíme. Prezentace jednotlivých účastníků můžete nalézt na webových stránkách na: <http://www.civinet.cz/prezentace-z-akci/>. Zpravodaj přináší novinky z oblasti udržitelné mobility z domácího i zahraničního prostředí a pozvání na události, které se budou konat v nadcházejících měsících.

Oslovilo nás slovenské město Lučenec, které se chtělo podělit prostřednictvím Zpravodaje o aktuální dění v oblasti udržitelné mobility. Informace o dění v tomto městě naleznete na dalších stranách tohoto vydání. Chceme také oslovit a požádat ostatní města k tomu, aby se podělili a zaslali zajímavosti z oblasti udržitelné mobility a sdíleli pozvání na události v jednotlivých městech tak, aby se informace mohla dostat i k zájemcům z jiných měst. Vaše tematické příspěvky a doporučení na konané akce můžete zasílat na: civinet@cdv.cz.

Přejeme Vám vydařené léto plné pěkných zážitků a správný kurs na vašich cestách.

Váš sekretariát CIVINET

Foto: Cesta zve k příjemné vycházce, autor: Michal Bajgart

OBSAH

- Str. 1. - Úvodní slovo
- Str. 2. - **Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika**
Ohlédnutí za konferencí CIVINET
Vyhodnocení průzkumu mezi účastníky konference CIVINETu
- Str. 3. - **Téma čísla: Plány udržitelné městské mobility v ČR – aktuální stav**
- Str. 4. - **Z prostředí měst**
Soutěž pro města vyhlášená Evropskou komisí
Z projektů k udržitelné mobilitě
Had Eda – Do školy pěšky nebo na kole? Ve hře s dopravním hadem je to zábava
- Str. 5. - **Informace a zajímavosti z dění v oblasti udržitelné mobility**
Informace ze slovenského města Lučenec
Mesto Lučenec chce vybudovat udržitelný dopravní systém

- Str. 6. - IDS Banskobystrického samosprávného kraja JUH
Ostrava chce do roku 2020 vyřadit všechny naftové autobusy
Loňský rok byl průlomový pro samořiditelná vozidla, co je čeká letos?
- Str. 7. - Světová velkoměsta zakazují dieselové motory kvůli ovzduší
Paříž zahájila testovací provoz samořiditelných autobusů
- Str. 8. - Více cyklistů, méně dopravních kolon ve Vídni
Evropská cyklistická federace zahájila platformu pro sdílení kol
Třebíč chce nabídnout elektrokola veřejnosti jako alternativu
- Str. 9. - Městská logistika ve Velké Británii
Jak se stát členem CIVINETu?
- Str. 10. - Kalendárium: Události v roce 2017

Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika

Ohlédnutí za konferencí CIVINET

Ve dnech 23. 5. a 24. 5. se konala v prostorech magistrátu města Olomouce třetí Česko-Slovenská konference CIVINETu na téma: „Plány udržitelné městské mobility – aktuální témata“.

První den konference byl členěn na jednotlivé bloky doplněné prezentacemi vystupujících účastníků. První blok byl zaměřen na Plány udržitelné městské mobility (PUMM) v ČR a Slovensku a jejich aktuální stav, následovala panelová diskuze zaměřená na podporu udržitelné mobility a PUMMy z pohledu resortů jednotlivých ministerstev (MMR – IROP-aktuální stav, MDV – PUMMy na Slovensku, MD – PUMM aktuální témata, MŽP – podpora čisté mobility).

Foto: Konference CIVINETu, foteno 23. 5. 2017, autor: Michal Bajgart

Odpolední blok se věnoval zkušenostem a možnostem měst z ČR a SR v rozvoji udržitelné městské mobility. Zástupci z jednotlivých měst (Přerov, Olomouc, Praha, Žilina) představovali své zkušenosti s plány udržitelné mobility, v případě měst Zlín a Žilina i s dopravními generely.

Závěrečný blok přešel od teorie k praxi, věnoval se problematice tvorby PUMM. Byl představen PUMM Olomouce z pohledu zpracovatele, problematika průzkumu dopravního chování jako zdroje dat pro PUMM a to, jak fungují dopravní modely v rámci PUMM.

V návaznosti na konferenci se 24. 5. konala Valná hromada CIVINETu. Paralelně pro účastníky konference probíhala exkurze do dopravního centra Semafor a cyklovýjížďka zaměřená na podporu cyklistiky na Olomoucku, zajištěná společností Rekola.

Jednotlivé prezentace jsou dostupné na: <http://www.civinet.cz/prezentace-z-akci/>.

- Michal Bajgart -

Vyhodnocení průzkumu mezi účastníky konference CIVINETu

V průzkumu mezi účastníky konference CIVINETu jsme se tázali, jaká témata by účastníky konference uvítali v příštím roce. Největší ohlas zaznamenala témata zaměřená na cyklistickou dopravu a infrastrukturu, dále témata zaměřená na vyhodnocení naplňování SUMP/SUMF.

Následovala témata zaměřená na dopravné – plánovací procesy včetně zapojování veřejnosti, hromadnou dopravu, parkování a mobility management (ovlivňování poptávky po dopravě).

Vyjma těchto odpovědí jsme zaznamenali náměty, které by se zaměřili na podružnou infrastrukturu (značení cyklotras, úschovny kol...), problematiku integrace MHD a regionální dopravy (včetně financování rozvojových záměrů v MHD a zavádění progresivních dopravních systémů ve veřejné dopravě).

Námětem pro prezentaci je také podnět příkladů konkrétních opatření realizovatelných s minimálními náklady v jednotlivých městech. Zajímavým námětem, který se věnuje komplexní problematice dopadů na lidské zdraví a životní prostředí, by bylo propojit získané poznatky z překračování hodnot a limitů v ovzduší s Plány zlepšování kvality ovzduší.

Děkujeme za všechny získané náměty, které nám dále pomohou přichystat v příštím roce konferenci CIVINETu se zaměřením na témata, která si žádáte.

- Michal Bajgart -

Téma čísla: Plány udržitelné městské mobility v ČR – aktuální stav

Tento text přináší stručné shrnutí dosavadních poznatků z přípravy SUMP/SUMF ve městech ČR tak, jak byly prezentovány na konferenci CIVINET v Olomouci 23. 5. 2017.

Na úvod si připomeňme hlavní odlišnosti plánů městské mobility (SUMP) od tradičního dopravního plánování:

- dlouhodobá vize a jasný plán implementace,
- participativní přístup, tj. zapojení veřejnosti a stakeholderů,
- mezioborovost,

- vyvážený a integrovaný rozvoj všech druhů dopravy,
- horizontální a vertikální integrace,
- posouzení současného a budoucího stavu,
- pravidelný monitoring, revize a reportování,
- realistické financování.

Ve vztahu k OPD a IROP jsou plány SUMP povinné pro města nad 150.000 obyvatel, tj. Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň. Oproti tomu rámce městské mobility (SUMF) se zabývají pouze veřejnou

dopravou a cyklo dopravou, ve vztahu k OPD a IROP jsou povinné pro města nad 40.000 obyvatel, resp. 50.000 obyvatel. Pro menší města je pro IROP vyžadována tzv. Karta souladu projektu s principy udržitelné mobility.

Praha	SUMP předpoklad dokončení 2018
Brno	SUMP předpoklad dokončení 2017
Ostrava	SUMP dokončen, ale neschválen ze strany KPDMM
Plzeň	SUMP dokončen a schválen ze strany KPDMM
Olomouc	SUMP předpoklad dokončení 2017
Liberec	SUMF bude první fází SUMP
Ústí nad Labem	SUMF bude první fází SUMP
Zlín	SUMF předpoklad dokončení 2017
Hradec Králové	SUMF bude první fází SUMP
Pardubice	SUMF předpoklad dokončení 2017
Jihlava	SUMF předpoklad dokončení 2017
České Budějovice	SUMP předpoklad dokončení 2018
Most	SUMP předpoklad dokončení 2018

Tab.: Přehled vybraných měst ve vztahu k jejich přípravě SUMP/ SUMF, zdroj: MD

Zásadní vliv na kvalitu výsledku, nehledě na to, zda město zpracovává SUMP nebo SUMF, má zadávací dokumentace, zejména její podrobnost. Setkáváme se s tím, že zadávací dokumentace neposkytuje dostatečnou specifikaci obsahu, zejména v analytické části SUMP/SUMF. Požadované informace a průzkumy, které mají být v rámci analýzy provedeny, nejsou dostatečně konkrétní a uchazeči o zpracování dokumentu nedávají jasnou představu, v jakém rozsahu, časovém rozmezí a podrobnosti mají být např. dopravní průzkumy provedeny. Dalším problémem je nejednotná podrobnost a nesystémovost požadovaného dokumentu, kdy jsou akcentovány některé lokální problémy, které jsou mimo podrobnost strategického rozměru SUMP/SUMF. To ukazuje na nepochopení smyslu celého dokumentu, který ze své podstaty má jistou úroveň podrobnosti, kterou je třeba držet ve strategické rovině. Smyslem SUMPu není řešit všechny aktuální problémy města v dopravě vč. např. oprav vybraných úseků cyklostezek, nebo posuzování bezpečnosti jednotlivých přechodů pro chodce. Setkali jsme se také s případy, kdy byly již v zadávací dokumentaci předjímaná opatření, které měly být v návrhové části řešeny, aniž by jejich potřebnost prověřila důkladná analýza.

Důsledkem nedostatečně připravené zadávací dokumentace může být nižší vysoutěžená cena, než jaká odpovídá dostatečnému rozsahu prací, které jsou pro kvalitní výsledek nutné. Ve výsledku se pak nízká cena odrazí v nízké kvalitě dokumentu, který je postaven na nekvalitních datech.

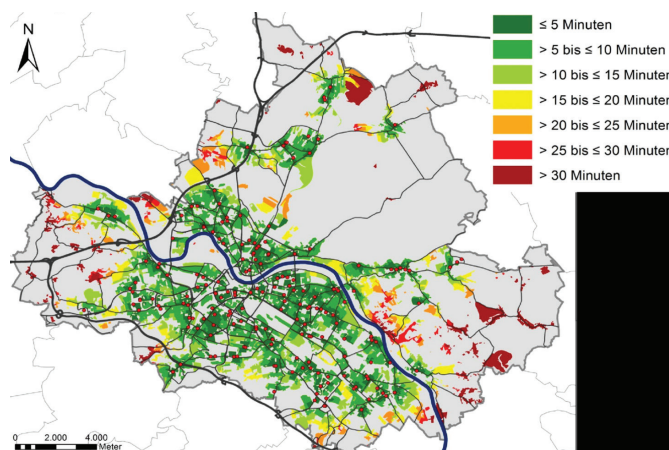
CDV nabízí možnost konzultací zadávacích dokumentací, aby se uvedeným problémům předešlo.

Další oblastí, které jsou pro města zpracovávající SUMP nebo SUMF aktuální, jsou indikátory. Konkrétně to, které jsou vhodné a jak je vybrat, aby pokryly co nejširší záběr. Zatímco pro klasické dopravní plánování si vystačíme s dopravně – inženýrskými daty (počet vozidel, dopravní intenzity, doby zdržení v křižovatkách, rychlost průjezdu územím, kapacity/obsazenost parkovacích míst, apod.) pro SUMP tato data nestačí. Vztahují se k dopravě, ale neříkají

nic o dostupnosti (mobilitě) a už vůbec ne o kvalitě života. Pro SUMP (omezeně pro SUMF) je potřeba více faktorů při stanovení indikátorů. Uvádíme vhodné příklady pro představu, v jakých oblastech je možné indikátory sestavovat:

- vzdálenost k nejbližší prodejně potravin ve vzdálenosti, nebo v čase při rychlosti chůze,
- počet lékařů v okruhu docházkové vzdálenosti (400 m),
- počet žáků základních škol dopravujících se do školy pěšky/ na kole/ MHD,
- vzdálenost k lékárnám, kinům, apod.,
- náklady na dopravu,
- kvalita ovzduší, zdraví,
- nehody,
- nároky na prostor (vč. parkovacích míst),
- sociální soudržnost, participace.

Níže uvádíme příklad z Drážďan - grafické zobrazení času chůze do nejbližšího obchodu s potravinami (zdroj: Anne Hanicke, 2015).

Konference CIVINET nabídla prostřednictvím prezentací krátké exkurze do vybraných měst. Zástupce Olomouce podrobně prezentoval stav rozpracovanosti SUMPu, který město pořizuje, prezentaci můžete shlédnout zde: <http://www.civinet.cz/wp-content/uploads/2017/06/09-Pl%C3%A1n-udr%C5%BEteln%C3%A9-m%C4%9Bstsk%C3%A9-mobility-Olomouc-p.Lu%C5%88%C3%A1%C4%8Dek.pdf>. Radní města Přerova poskytl detailní informace nejen o procesu zpracovávání tamního plánu mobility, ale zejména o způsobu jeho komunikace s veřejností a jednotlivých fázích projednávání, více na: <http://www.civinet.cz/wp-content/uploads/2017/06/08-Dobrodru%C5%BEstv%C3%AD-pl%C3%A1nu-udr%C5%BEteln%C3%A9-mobility-P%C5%99erov-p.Hork%C3%BD.pdf>. Hlavní město Praha představilo rozpracovaný plán mobility, který se zpracovává pod značkou Polad Praha (<http://www.civinet.cz/wp-content/uploads/2017/06/10-Pola%C4%8F-Praha-Pl%C3%A1n-udr%C5%BEteln%C3%A9-mobility-Praha-okol%C3%AD-p.Mach.pdf>). Město Žilina představilo územný generel dopravy a plán udržitelné městské mobility (<http://www.civinet.cz/wp-content/uploads/2017/06/11-%C3%9Azm%C3%ADn%C3%A9-generel-dopravy-Pl%C3%A1n-udr%C5%BEteln%C3%A9-mobility-%C5%BDilina-p.Slebohn%C3%ADk.pdf>). Zlín prezentoval nedávno dokončený generel dopravy a možnosti jeho rozšíření na SUMP (<http://www.civinet.cz/wp-content/uploads/2017/06/12-Generel-dopravy-m%C4%9Bsta-Zl%C3%AAdn-p.%C5%98%C3%ADha-p.Ko%C4%8D%C3%ADk.pdf>).

- Zbyněk Sperat -

Z prostředí měst

Soutěž pro města vyhlášena Evropskou komisí

Evropská komise zahájila dvě soutěže pro města, která mohou získat ocenění „European Green Leaf“ pro rok 2019 a „European Green Capital Awards“ pro rok 2020. Obě soutěže přinášejí městům ocenění za přínos v oblasti pozitivních změn, které zlepšují městské prostředí. K oslavě desátého ročníku soutěže „European Green Capital Awards“ Evropská komise udělí vítězům v roce 2020 částku 350 000 EUR. Této soutěže se mohou účastnit města s více než 100 000 obyvateli.

Město, které získá titul „European Green Leaf“ 2019, čeká finanční odměna ve výši 75 000 EUR. Do této soutěže se mohou přihlásit i menší města s počtem 20 000 až 100 000 obyvatel. Města, která získají vítězné ocenění, získají prospěch také v jiných oblastech – vyšší úroveň cestovního ruchu, pozitivního mezinárodní mediální image a vyšší mezinárodní profil.

Získaná ocenění městům přináší dobrou image, která spočívá v atraktivitě pro zahraniční investory a pomáhají přilákat další veřejné finance. Vedle toho poskytuje primární příležitost k budování nových sítí a aliancí. Potenciálním žadatelům bude poskytnuta pomoc, Evropská komise uspořádala 27. června 2017 v belgickém Bruselu specializovaný seminář pro žadatele. Seminář poskytne přehled o soutěžním procesu, tipy na dokončení žádosti a příležitost setkat se s městy, které již dříve úspěšně podávali žádost.

Chcete-li se zaregistrovat, zašlete e-mail na adresu applicantworkshop@europeangreencapital.eu. Přihlašovat se mohou města členských států EU, kandidátských zemích EU, Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska. Uzávěrka přihlášek pro obě soutěže je 18. října 2017.

Více informací na: <http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/launch-of-call-2020-2019/>.

Foto: Evropský komisař pro životní prostředí, námořní záležitosti a rybářství pan Karmenu Vella předává cenu vítězi soutěže «European Green Capital Awards» pro rok 2019 panu Raymondu Johansenu z norského města Oslo. Zdroj: <http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/launch-of-call-2020-2019/>

Oslo je v pořadí desáté vítězné město, které vyhrálo v soutěži „European Green Capital Awards“. Prvním vítězem v roce 2010 bylo město Stockholm a následovala další města: Hamburg; Vitoria-Gasteiz; Nantes; Kodaň; Bristol; Ljubljana; Essen, a nizozemské město Nijmegen, které převzme titul v roce 2018.

- Michal Bajgart -

Z projektů k udržitelné mobilitě

Had Eda – Do školy pěšky nebo na kole? Ve hře s dopravním hadem je to zábava

K udržitelné dopravě při cestách do školy vede děti kampaň Traffic Snake Game

Mnohé návyky, které si osvojíme v dětství, nás ovlivňují po celý život. Podobné je to i s naším dopravním chováním, bezpečným pohybem v provozu, výběrem dopravního prostředku pro dosažení cíle naší cesty. Také města mohou motivovat k použití udržitelné dopravy. Jak? Třeba ve spolupráci se školami pomocí jednoduché hry pro děti i jejich rodiče. Navíc tak získají data o způsobech dopravy do školy, která mohou použít při svém dalším plánování.

Kampaň **Traffic Snake Game** už třetím rokem přináší osvětu ohledně udržitelné dopravy, motivuje děti i jejich rodiče omezit použití auta a cestovat ve větší míře environmentálně šetrnými způsoby dopravy (chůzí, jízdou na kole či koloběžce, veřejnou dopravu nebo případně společnou jízdu spolužáků autem).

V České republice tato kampaň probíhá pod názvem „**Oblékáme hada Edu**“, na Slovensku jako „**S hadom na zebre**“. Od roku 2014 se do ní zapojilo již 52 českých a 32 slovenských škol. Českým školám se během kampaně v letech 2014 – 2016 podařilo ušetřit 11 tun emisí CO₂, podíl udržitelných cest do školy se zvýšil o 10 procentních bodů, množství aut příježdějících ke školám pokleslo o 40 %.

Zdroj: Databáze projektu kampaně Traffic Snake Game

Pro koho je tato kampaň určená?

- Pro děti od 4 do 12 let, vhodná je zejména pro základní a mateřské školy.
- Důležitá je také spolupráce s rodiči a podpora z jejich strany.

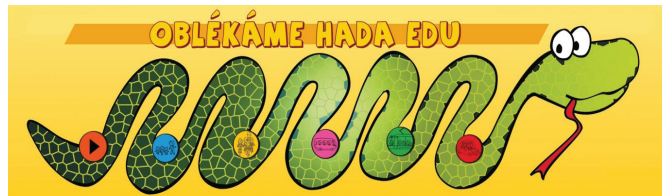
Jaké jsou přínosy této kampaně?

- Přispívá k **osvětě**, hravou formou motivuje děti a jejich rodiče cestovat udržitelnými způsoby dopravy.
- Pomáhá **předcházet dopravním kongescím** v okolí škol před začátkem vyučování.
- Přispívá k lepší kvalitě **ovzduší**, snižuje emise skleníkových plynů z dopravy.
- Podporuje **fyzickou aktivitu a zdraví** dětí
- Měštům poskytuje **data o mobilitě žáků** pro další plánování a strategie.
- Zvyšuje **bezpečnost** pro pohyb dětí v blízkosti škol díky snížení intenzity automobilového provozu.

Zdroj: Databáze projektu kampaně Traffic Snake Game

Bližší informace o kampani Traffic Snake Game:

ČR: <http://www.trafficsnakegame.eu/czechrepublic>

SK: <http://www.trafficsnakegame.eu/slovakia>

Další informace a aktuální dění v kampani naleznete na webových stránkách <http://www.trafficsnakegame.eu>.

Máte zájem podpořit udržitelnou dopravu dětí i ve vašem městě? Kontaktujte nás prosím.

Kontaktní místo kampaně Traffic Snake Game pro ČR i Slovensko:

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., tsg@cdv.cz

tel. pro ČR: +420 724 898 358 (Danuše Strnadová)

tel. pro Slovensko: +421 907 461 232 (Martin Bolo)

Záštitu nad kampaní v České republice převzal BESIP.

The
TRAFFIC SNAKE GAME
NETWORK

CDV CENTRUM
DOPRAVNÍHO
VÝZKUMU

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

- Danuše Strnadová -

Informace a zajímavosti z dění v oblasti udržitelné mobility

Informace ze slovenského města Lučenec

Slovenské město Lučenec, které leží v jižní části Banskobystrického kraje se rozhodlo jít cestou udržitelného dopravního systému na svém území. Město má 27 tisíc obyvatel na rozloze 47,8 km², nachází se na křižovatce cest východ-západ a sever-jih a je zároveň pohraničním městem. Prostřednictvím Zpravodaje CIVINETu se rozhodlo informovat a také inspirovat jiná města.

Zdroj: webové stránky města Lučenec, dostupné z: <http://www.lucenec.sk/zakladne-nformacie.phtml?id3=54229>.

Foto: Letecký pohled na město Lučenec, zdroj videoprezentace města, dostupná na: <https://www.youtube.com/watch?v=suQfmYe1xEk>

- Michal Bajgart -

Mesto Lučenec chce vybudovať udržateľný dopravný systém

Pre riešenie dopravných problémov vnútri mesta Lučenec a väzieb mesta nielen na okolité obce ale aj na nadradenú celoslovenskú a medzinárodnú dopravu bolo potrebné prehĺbiť riešenie dopravy ako zložky osídlenia vychádzajúc zo súčasne platnej územnoplánovacia dokumentácia.

Dňa 19. 12. 2016 prebehlo na Mestskom úrade Lučenec pracovné stretnutie, na ktorom bol predstavený pracovný návrh Územného generelu dopravy (ÚGD) mesta Lučenec.

Územný generel dopravy (ÚGD) si mesto Lučenec dalo spracovať u Žilinskej univerzity, ktorá uspela ako spracovateľ vo verejnej súťaži. Spracovateľ prezentoval jednak výstupy z analýzy súčasného stavu, ktorý bol spracovaný na základe viacerých prieskumov (dopravno-smerový prieskum a dopravno-sociologický prieskum), ktoré prebehli na jeseň roka 2016.

Analýza napríklad ukázala, že v súčasnosti občania najviac využívajú pešiu dopravu a individuálnu automobilovú dopravu. Problémom je aj parkovanie, najmä v niektorých oblastiach sídlisk, ako aj centra mesta. Zásadným problémom je najmä cestná nákladná doprava, ktorá v súčasnosti využíva vedľajšie ulice mesta tak, aby nezaťažovala centrum. To však z pohľadu narastajúcej intenzity

dopravy nie je vhodným riešením. Preto sa v návrhu odporúča vybudovanie preložky I/75 tak, aby sa **zredukoval prejazd tranzitnej dopravy mestom**. Zásadnou výhodou mesta Lučenec je fakt, že reprezentuje **mesto krátkych vzdialeností** a na tomto by malo aj stavať.

Ide najmä o **zlepšenie podmienok pre cyklistov**, pre ktorých sa v návrhu počíta s tým, že by mali **vybudované hlavné a vedľajšie cyklotrasy** tak, aby mohli plošne využívať priestor mesta. Podobne by sa mali **prepojiť aj jednotlivé mestské časti chodníkmi**, ktoré umožnia pešiu dochádzku do dôležitých bodov občianskej vybavenosti.

Z pohľadu parkovania spracovatelia upozornili na postupný trend narastania stupňa automobilizácie, čo povedie k nutnosti **zaviesť systematickú dopravnú a parkovaciu politiku v meste**. Zmena sa dotkne aj centra mesta, kde sa navrhuje zjednosmernenie vybraných ulíc a **vytvorenie upokojenej ulice na predstaničnom námestí**. Územný generel dopravy počíta s **viacerými variantmi** pre rok 2019 až 2025. Rieši napríklad aj napojenie na priemyselný park Juh, pre ktorý je dôležité vytvoriť novú komunikáciu tak, aby čo najmenej ovplyvnila centrum mesta.

V súčasnosti spracovatelia zapracovávajú pripomienky mesta a pripravujú finálny návrh generelu dopravy.

Celý článok naleznete na: <http://www.civinet.cz/nezarazene/mesto-lucenec-chce-vybudovat-udrzatelny-dopravny-system/>.

- Róbert Ladoš -

Integrovaný dopravný systém Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) JUH

V súvislosti s prípravou tzv. bezpečného projektu pod názvom „Integrovaný dopravný systém BBSK JUH – 1. fáza“ sa dňa 16. decembra 2016 v priestoroch historickej Radnice v Lučenci v parlamentnej miestnosti na prízemí uskutočnilo prvé pracovné stretnutie.

Cieľom pracovného stretnutia bola prezentácia pripravovaného projektu a návrhu Memoranda o príprave a realizácii Integrovaného dopravného systému BBSK JUH, diskusia o ďalšom postupe a nadväzujúcich projektoch na území okresov Lučenec, Poltár, Rimavská Sobota a Revúca.

Pracovného stretnutia sa okrem zástupcov dotknutých miest a obcí zúčastnili aj zástupcovia poskytovateľov dopravných služieb v autobusovej a železničnej doprave, zástupcovia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Ministerstva pôdohospodárstva SR, zástupcovia BBSK a vybraní odborníci v oblasti dopravy.

Projekt „Integrovaný dopravný systém BBSK JUH – 1. fáza“ bude financovaný v rámci IROP, Prioritná os 1, Špecifický cieľ 1.2.1 a bude vypracovaný v súlade so schválenou Regionálnou integrovanou územnou stratégiou Banskobystrického kraja, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2015 – 2023 a ďalšími koncepčnými a strategickými dokumentmi na národnej úrovni.

- Želmíra Kolimárová -

Ostrava chce do roku 2020 vyřadit všechny naftové autobusy

Dopravní podnik Ostrava se chystá utratit tři miliardy za ekologické vozy, plničky plynu a nabíjecí stanice. Výsledkem bude nízkemisní doprava bez jediného dieselového autobusu už v roce 2020.

Naděje dopravců z Karvinska, že by měli šanci znovu zajižďet do centra Ostravy něčím jiným než ekologickými autobusy, se rozplývá jako pára nad hrncem. Krajské město chce totiž v hromadné dopravě razantně omezovat nejen cizí, ale i vlastní dieselové autobusy, které vypouštějí do ovzduší škodlivé oxidy uhlíku.

„Do čtyř let nebudeme mít v provozu ani jediný. Ponecháme si jich pouze asi 50 jako rezervu. Jezdit budou jen v případě výjimečných situací,“ vysvětlil ve čtvrtek šéf Dopravního podniku Ostrava Daniel Morys, když představoval plány na zavedení nízkemisní městské hromadné dopravy do konce roku 2020.

Jeden ze čtyř ostravských elektrobuseů. Foto: ČTK, zdroj: http://ostrava.idnes.cz/ekologizace-verejne-dopravy-v-ostrave-dhu-/ostrava-zpravy.aspx?c=A170203_2303544_ostrava-zpravy_woj

Do budování dispečinku se město chce pustit již v roce 2017, klíčová je pro něj dotace z programu ITI, v jehož rámci jsou vyčleněné evropské peníze pro Olomouckou aglomeraci, kterou tvoří spolu s okolními obcemi Olomouc, Prostějov a Přerov.

Celý článok naleznete na: <http://www.civinet.cz/nezarazene/ostrava-chce-do-roku-2020-vyradit-vsechny-naftove-autobusy/>.

Zdroj: http://ostrava.idnes.cz/ekologizace-verejne-dopravy-v-ostrave-dhu-/ostrava-zpravy.aspx?c=A170203_2303544_ostrava-zpravy_woj.

Loňský rok byl průlomový pro samořiditelná vozidla, co je čeká letos?

Loňský rok znamenal pro automobily, které se dokážou řídit samy, svým způsobem přelom. Odvětví zaznamenalo důležité technologické pokroky, ale také nepříjemné nehody, kvůli kterým samořiditelná auta provázejí pochybnosti. Letošek tak pro ně může být rozhodující.

Tesla

Během krátké 13 leté existence se z automobilky Tesla vizionářského podnikatele Elona Muska stala společnost, která udává trendy. Právě Tesla totiž ukázala, že budoucnost jsou elektromobily s oslnivým výkonem a dojezdem srovnatelným s klasickým benzínovým autem. Zprvu prodávala zejména luxusní automobily s velkou přidanou hodnotou, které byly schopny generovat velké tržby, jež mladá automobilka použila pro vývoj lidového elektromobilu.

Tesla Model 3,

zdroj: <http://www.xautoworld.com/tesla/model-3-hud-interior-leaked-photos/#lg=1&slide=1>

Výsledek nákladného vývoje - Tesla Model 3, jehož cena by měla začínat na 35 tisících dolarů, byl představen loni už loni v dubnu. Od té doby si novinku objednalo už více než 400 tisíc lidí, z nichž čtvrtina si auto zamluvila ještě před oficiální premiérou. Celý článek naleznete na: <http://www.civinet.cz/nezarazene/lonsky-rok-byl-prulomovy-pro-samoriditelna-vozidla-co-je-ceka-letos/>.

Zdroj: <https://www.info.cz/svet/auta-bez-ridice-za-sebou-maji-prelomovy-rok-co-je-ceka-letos-3093.html>

Světová velkoměsta zakazují dieselové motory kvůli ovzduší

Čtyři velká světová města chystají radikální krok. Do roku 2025 chtějí na svém území zakázat používání vozidel s dieselovými motory. Opatření, které má omezit znečištění ovzduší, zasáhne obyvatele Paříže, Madridu, Atén a Mexico City.

Závazek zakázat dieselové motory do poloviny příští dekády přijali zástupci čtyř měst na konferenci Cities 40, která sdružuje významné světové metropole, v Mexiku. Chtějí tak vytvořit prostředí pro větší rozšíření vozidel na alternativní pohony, případně cyklistické a pěší dopravy.

„Naše město zavede troufalý plán. Progresivně vykážeme z ulic největší znečišťovatele a pomůžeme Pařížanům konkrétními doprovodnými opatřeními,“ sdělila starostka Paříže Anne Hidalgo.

Znečištění ovzduší automobilovou dopravou je problémem dnešních měst, foto: Twitter, zdroj: <https://www.info.cz/galerie/svet/1969/konec-dieselovych-motoru-mesta-je-zakazuji-kvuli-ovzdusi?foto=0>

Právě čtyři zmíněná města dlouhodobě zápolí se špatnou kvalitou ovzduší. Paříž v minulosti sáhla i k regulaci dopravy. V ulicích se tak po dnech střídali auta se sudou a lichou registrační značkou.

Co se životního prostředí týče, patří naftové motory k těm nejneproblematictější. Do ovzduší vypouští škodlivé oxidy dusíku a mikročástice polévatého prachu, jež poškozují kardiovaskulární a plicní systém a mohou na sebe vázat látky s karcinogenními účinky.

„Naše město zavede troufalý plán. Progresivně vykážeme z ulic největší znečišťovatele a pomůžeme Pařížanům konkrétními doprovodnými opatřeními. Chceme zakázat diesely stejně jako Tokyo, které tak již učinilo,“ prohlásila starostka Paříže Anne Hidalgo. Celý článek naleznete na: <http://www.civinet.cz/nezarazene/svetova-velkomesta-zakazuji-dieselove-motory-kvuli-ovzdusi/>.

Zdroj: <https://www.info.cz/svet/konec-dieselovych-motoru-mesta-je-zakazuji-kvuli-ovzdusi-1217.html>

Paříž zahájila testování provozu samořiditelných autobusů

V Paříži zahájili experiment, kde testují autobusy bez možnosti ovládání řízení řidiči. To umožní připravit se na příchod „revoluce“ autonomních vozidel.

Testy jsou prováděny v elektrických vozidlech s kapacitou kolem 10 osob. Autobusy jezdí přes most spojující dvě železniční stanice na východě od centra města.

Samořiditelný autobus ve zkušebním provozu v Paříži, zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/paris-launches-driverless-bus-tests-france>

„Autonomní vozidla představují revoluci pro každé město, v průběhu příštích 20 let se bude měnit veřejný prostor a životní prostředí našich měst,“ řekl náměstek primátora Paříže Jean-Louis Missika.

Test bude trvat tři měsíce, během nichž budou vozidla provozována na trase mezi nádražím Gare de Lyon a vlakovým nádražím Austerlitz. Vozidla budou používat kombinaci laserů a kamer pro detekci jiných předmětů a osob v jejich okolí.

Zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/paris-launches-driverless-bus-tests-france>

Více cyklistů, méně dopravních kolon ve Vídni

Počet automobilů na Vídeňských silnicích klesl, počet uskutečněných jízd na kole vzrostl - to vyplývá z nových údajů provozovatele dopravy rakouské metropole společnosti Wiener Linien.

Analýza četnosti motorových vozidel měřená v období od roku 2010 do roku 2015 vykazuje pokles automobilové dopravy o 6,3 procenta na území celého města.

V městských částech byl pokles obzvláště vysoký a činil 11,2 %.

Ve stejném období došlo k nárůstu cyklistiky, v jednotlivých částech města se ve všedních dnech počet jízd na kole zvýšil: o 26 % v Neubaugürtel, o 42 % v Lassallestraße a o 68 % v Opernring.

«Videňané jsou vždy šetrnější k životnímu prostředí, a to i navzdory tomu, že provoz v Rakousku roste. Ve Vídni je vždy snazší pokrýt denní trasy veřejnou dopravou, pěšky nebo na kole, říká vídeňská starostka, Maria Vassilakou.

Údaje také ukazují, že ve Vídni je rekordní množství cestujících ve veřejné dopravě. Počet cestujících se v posledních třech letech zvyšuje, z původních 939.1 milionů cestujících v roce 2015 se zvýšil na 954.2 milionů cestujících v loňském roce.

„Neustálé rozšiřování veřejné dopravy se vyplácí,“ prohlásil Uli Simi, předseda městské rady.

*Kola jako stále populárnější dopravní prostředek měst,
zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/more-cycling-less-car-traffic-vienna-austria>*

Zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/more-cycling-less-car-traffic-vienna-austria>

Evropská cyklistická federace zahájila platformu pro sdílení kol

Evropská federace pro cyklisty (ECF) zahájila platformu pro sdílení jízdních kol, a doufá tak, že pomůže podporovat cyklistiku napříč městy v Evropě.

ECF zahájila platformu pro evropské sdílení kol & Systems (PEBSS) prostřednictvím Svazu cyklistického průmyslu (CIC), který poskytuje důvěryhodnou, neutrální spolupráci, která zajistí úspěšné fórum pro dialog uvnitř tohoto odvětví.

Cílem je podpořit výměnu osvědčených postupů v celé platformě, aby se vytvořené a úspěšné systémy sdílení kol ve městech staly katalyzátorem inovací pro Smart Cities a měli zásadnější podíl

v rámci udržitelné mobility. Rovněž platforma podpoří využití Big Data, jež slouží systémům městské mobility a sdílení jízd (např. Mobility-as-a-service).

Předseda CIC a prezident Cycleurope Tony Grimaldi podotýká:

„Máme nadšení pro to, abychom posunuli oblast udržitelné mobility myšlenkou a realizací sdílení jízdních kol v celé Evropě; což je zaručenou metodou pro navýšení jízd na kole, a zároveň je to podstatné pro rozvoj inteligentní městské mobility.“

Podpora cyklo dopravy napříč Evropou, zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/ecf-launches-bike-sharing-platform>

Podle ECF prokázala mobilita založená na sdílení jízdních kol navýšení počtu jízd na kole v denní dobu, což do značné míry pak činnosti organizace v Bruselu pomůže prosadit tuto myšlenku v rámci politik městské mobility v celé EU.

Zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/ecf-launches-bike-sharing-platform>

Třebíč chce nabídnout elektrokola veřejnosti jako alternativu

Městský úřad nakoupil čtyři elektrokola. Dvě mají k dispozici úředníci na Karlově náměstí, dvě další na Masarykově. „Zájemci z řad zaměstnanců radnice byli proškoleni a nyní si v interní aplikaci kola mohou objednávat. Je jasné, že teď v zimním období to nebude úplně na roztrhání. Zkoušíme to od září a zájemci byli, jezdí na elektrokolech dokonce na místní šetření místo osobními auty,“ popisuje vedoucí odboru dopravy a komunálních služeb trebičské radnice Aleš Kratina.

Strategii má prý projednanou s komunálními politiky. „Nejdůležitější je vždy získat pro to lidi. Občany a politiky. Je třeba všechny přesvědčit, že právě když někde nejedou auta, lidi si tam cestu najdou. Neříkám, zavřít ulice úplně pro auta. Ale najít vyvážený konsensus.“ Zkušenosti a nápady sbíral mimo jiné v chorvatské Koprivnici, městě o velikosti Třebíče. Koprivnica se stala lídrem v rozvoji alternativních forem dopravy. Má několik stanic na sdílení elektrokol. Kola se ve stojanech sama automaticky dobíjí. V ulicích chorvatského města také jezdí elektrobusey a městská doprava je zdarma. Každá škola v Koprivnici má navíc zpracovaný vlastní dopravní plán, který popisuje, jak se žáci dostanou do školy.

„U nás studenti hodně jezdí autem, parkoviště u škol přetékají. Nabídl jsem školám přednášku, snad se mi podaří studentům nasadit brouka do hlavy, že to možná není až tak úplně dobře,“ říká Kratina.

Testování elektrokol v Třebíči má také odhalit místa, která nejsou pro cyklisty příliš bezpečná. „Ve svých poznámkách už mám zhruba deset bodových závad, kde problém spatřuji. Budeme tato místa s policií postupně řešit,» podotýká Kratina. Celý článek naleznete na:

<http://www.civinet.cz/nezarazene/trebic-chce-nabidnout-elektrokola-verejnosti-jako-alternativu/>.

Zdroj: http://trebicky.denik.cz/zpravy_region/radnice-testuje-elektrokola-chce-je-nabidnout-lidem-misto-aut-20170110.html

Městská logistika ve Velké Británii

Nová zpráva nezávislého výboru pro dopravu (ITC) ve Velké Británii zkoumá, jak lze zlepšit distribuci zboží ve městech v rámci městské logistiky. Zpráva zkoumá příklady inovací v oblasti městské přepravy zboží a logistiky prostřednictvím tří případových studií. Ty se zaměřují na problematiku řešení problému s dodávkou zboží v „poslední míli“, dále se zaměřují na městská konsolidační střediska (urban consolidation centres - UCCs) a případné změny času u dodávek zboží.

V londýnské čtvrti Camden byla založena společnost DHL UCC, v níž jsou dodávky zboží distribuovány prostřednictvím centrálního skladu. Z centrálního skladu je zboží v poslední fázi své cesty distribuováno menšími vozidly, která slouží k těmto účelům. V případě, že nebude zapojena nějaká forma veřejné finanční podpory, budou městská konsolidační střediska nadále jen v malém měřítku a nebudou mít významný dopad.

Bylo zkoumáno také zapojení elektrických robotů, které dovážejí potraviny zákazníkům v Greenwichu na východě Londýna. Roboti vytvoření společností Starship Technologies se pohybují rychlostí 6 km / h. V současné době mohou dodávat zboží v okruhu 3 km nebo v délce 30 minut.

Elektrické robotické vozítko na přepravu zboží,
zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/new-report-looks-solutions-uk-urban-freight-challenges>

Další případová studie se zabývala úspěšnou společnou iniciativou mezi londýnskou čtvrtí Camden a společností DHL, která změnila dobu dodávání zboží do obchodu s oděvy umístěným na rušné ulici. Zatímco se vývoj soustředil pouze na území Velké Británie, získané poznatky by mohly být v budoucnu aplikovány po celé Evropě.

Zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/new-report-looks-solutions-uk-urban-freight-challenges>

Jak se stát členem CIVINETu

Žádost o členství je podmíněna zasláním:

- vyplněné přihlášky,
- deklarace zájmu stát se členem CIVINET na hlavičkovém papíru subjektu žádajícího o členství,
- dalších dokladů prokazujících rozhodnutí a oprávněnost rozhodnutí příslušného orgánu žadatele stát se členem CIVINET (v případě obcí/měst výpis usnesení rady nebo zastupitelstva o pověření osoby zastupovat město/obci a výpis usnesení zastupitelstva o schválení podání žádosti o členství)

na sekretariát CIVINET (Sekretariát CIVINET, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno) a elektronicky na e-mailovou adresu civinet@cdv.cz.

Formuláře jsou ke stažení zde:

<http://www.civinet.cz/jak-se-stat-clenem/>

Rozlišujeme dva typy členství:

Řádné členství

s právem hlasování mohou získat místní samosprávné autority z České a Slovenské republiky, které mají zájem a jsou schopny se zapojit do Iniciativy CIVITAS.

Přidružené členství

je otevřeno asociacím, výzkumným centrům, univerzitám a dalším organizacím, které mají odborný zájem o udržitelnou městskou dopravu.

Kalendárium: Události v roce 2017

Události CIVITAS v Evropě:

5. - 7. 7. 2017, Cologne, Německo: Konference na téma - Budoucnost dopravy

Konference a studie „Budoucnost dopravy“ se zabývá otázkou „Co dále“. Jedním z hlavních témat je „Získání dopravy mimo pozemek“, kde se bude řešit to, jak rychle se mohou stát systémy osobní letecké dopravy životaschopnou hromadnou dopravou. Futuristická vize mrakodrapů, jež obklopují letecké dopravní prostředky pro hromadnou přepravu, by mohla být skutečností už jen za pár let, ale budou to jednotlivé vlády ve světě či stávající poskytovatelé dopravy, kdo se změní? Budou dnešní automobilové společnosti se světově známými značkami vozidel ztraceny v historii nebo se stanou součástí nového dopravního řešení? Konference o budoucnosti dopravy ve světě spojuje významné světové stakeholdery pro společné řešení globální mobility. Společným cílem je navrhnout lepší řešení pro stále náročnější výzvu zajištění bezpečné, efektivní a udržitelné dopravy v horizontu roku 2030 a dále.

Více informací naleznete na: <http://www.eltis.org/participate/events/future-transportation>.

19. - 21. 9. 2017, Mannheim, Německo: Mezinárodní cyklistická konference 2017

V rámci oslav 200 let cyklistiky projekt PASTA (tělesné aktivity prostřednictvím trvale udržitelných řešení v dopravě), společně s německou agenturou pro životní prostředí (UBA) a dalšími partnery, zahájili registraci na Mezinárodní cyklistickou konferenci 2017 a na závěrečnou konferenci projektu PASTA, která se bude konat v rámci této události dne 20. září.

Mezinárodní cyklistická konference se bude konat ve dnech 19. - 21. září v Mannheimu (Německo). Konference si klade za cíl překlenout znalosti a zkušenosti těch, kteří pracují v oblasti výzkumu. Dává též příležitost předvést osvědčené postupy a diskutovat o tom, jak fyzické aktivity mohou být lépe integrovány do naší každodenní rutiny v oblasti cestování, pro aktivnější a zdravější Evropu.

Města a výzkumní pracovníci se zkušenostmi a odbornými znalostmi v těchto oblastech se mohou registrovat na tuto akci.

Pro více informací kontaktujte Dr. Katherinu Grafl na mail - ICC2017@uba.de. Bližší informace o akci naleznete na: <http://www.eltis.org/participate/events/international-cycling-conference-2017>.

26. 9. 2017, Torres Vedras, Portugalsko: SUMP's-Up - první evropský workshop o národních programech městské mobility

Naše města v současné době čelí řadě problémů - ekonomické přitažlivosti, energetické účinnosti, omezených zdrojů, sociální spravedlnosti a znečištění.

Plány udržitelné městské mobility (SUMP) se ukázaly jako schopný nástroj pro řešení těchto problémů. Doposud byla podpora zaměřená na využívání SUMP zaměřena na města, neboť místní orgán odpovědný za mobilitu je často odpovědný za vývoj a realizaci plánů mobility. Zkušenosti z několika evropských zemí zdůrazňují důležitou úlohu, kterou hrají národní a regionální samosprávy při podporování měst k rozvoji SUMP.

Nedostatek právních, institucionálních, finančních a metodologických rámců často brání vypracování a provádění SUMP. Jako jeden ze tří projektů souvisejících se SUMP v rámci iniciativy Evropské unie CIVITAS 2020 SUMP's-Up uznává hodnotu jednání na místní i národní úrovni. Společenství SUMP's-Up pořádá řadu akcí v letech 2017 a 2018 věnovaných národním programům městské mobility. Tyto workshopy, kterých se zúčastní zástupci vlád, agentur a klíčových akterů SUMP, mají za cíl zvýšit zájem a povědomí o SUMP na vnitrostátní úrovni a zároveň stanovit, jaká města potřebují podporu.

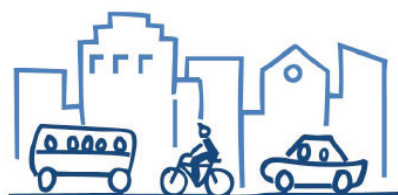
První setkání se uskuteční v Torres Vedras, Portugalsko dne 26. září 2017, před konferencí CIVITAS Forum 2017 (27. - 29. září). Proběhne představení analýzy národních programů SUMP - realizovaných ve spolupráci se společností CIVITAS PROSPERITY. Účastníci mohou mít také příležitost přispět k procesu rozvoje pro další plánované workshopy. Účast na akci je zdarma, ale registrace je nutná. Pro Vaše dotazy a registraci můžete kontaktovat: thomas.durlin@cerema.fr.

Další informace k události naleznete na: <http://www.eltis.org/participate/events/sumps-first-european-workshop-national-urban-mobility-programmes>.

27. - 29. 9. 2017, Torres Vedras, Portugalsko: Konference CIVITAS Forum 2017

Tato každoročně pořádaná akce sdružuje členy sítě CIVITAS z celé Evropy. Tito odborníci na mobilitu jsou aktéry věnující se rozvoji udržitelné městské mobility ve svých městech. 15. ročník konference CIVITAS Forum bude pokračovat v tradici nabízení nejmodernějších prezentací, interaktivních workshopů a přednášek. Zprostředkuje účastníkům řadu zajímavých exkurzí a vzhledu do nových inovačních prvků programu. Město Torres Vedras, které je jedním z předních portugalských příkladů v oblasti udržitelného rozvoje měst, bylo vybráno jako hostitelské místo pro uspořádání konference. V roce 2015 získalo město ocenění European Green Leaf, které uznává závazek vůči životnímu prostředí a zároveň podporuje růst a zaměstnanost. Město bylo zvláště oceněno pro zlepšení mobility, zlepšení vodního hospodářství a úsilí o zachování biologické rozmanitosti. Město je aktivně zapojeno do programu CIVINET Portugalsko-Španělsko a v rámci Politického poradního výboru CIVITAS, demonstrující silný politický závazek k otázkám udržitelné mobility a sítě CIVITAS. Další podrobnosti o registraci, programu a výzvách pro řečníky naleznete na: <http://civitas.eu/civitas-forum-conference-2017>.

Informace k této akci naleznete na: <http://www.eltis.org/participate/events/civitas-forum-conference-2017>.

O CIVINETu Česká a Slovenská republika, z.s.

Spolek CIVINET Česká a Slovenská republika, z. s., byl zapsán do spolkového rejstříku 15. listopadu 2014, IČO 03519996. Jedná se o síť měst a obcí se zájmem o udržitelnou mobilitu a inovativní řešení v dopravě. Jde o jednu z deseti sítí CIVINET, které působí na území EU.

O Zpravodaji CIVINETu Česká a Slovenská republika

Tento elektronický čtvrtletník slouží k informování všech zájemců o udržitelnou městskou mobilitu. Nabízí informace o vývoji v oblasti udržitelné mobility, o iniciativě CIVITAS a politikách Evropské komise. Příspěvky pochází od členů a sekretariátu CIVINET Česká a Slovenská republika a dalších evropských sítí CIVINET.

Redakce: Ing. Michal Lazor,
Mgr. Michal Bajgart,
Ing. Zbyněk Sperat, PhD.
(Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.),

Uzávěrka tohoto čísla: 26. 6. 2017

Kontakty

Sekretariát CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.
Líšeňská 33a
636 00 Brno
e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba v ČR: Ing. Michal Lazor, email: michal.lazor@cdv.cz
Ing. Zbyněk Sperat, Ph.D.,
e-mail: zbynek.sperat@cdv.cz

Kontaktní osoba na Slovensku: doc. Ing. Dana Sitányiová, PhD.,
email: dana.sitanyiova@fstav.uniza.sk

Více informací o CIVINETu vč. přihlášky do CIVINETu a deklarace zájmu o členství jsou k dispozici na internetových stránkách <http://www.civinet.cz>.